

jakožto právních subjektů sobě navzájem na roveň postavených, nutno uznati vznesený nárok za nárok soukromoprávní; jedná-li se však o právní poměry jednotlivců jakožto příslušníků oněch veřejnoprávních útvarů, v něž se dělí lidská společnost (státu, zemí, okresů, obcí a t. d.), tedy o postavení jednotlivců jakožto členů podřízených tomuto celku, jsou nároky vzešlé z takových poměrů povahy veřejnoprávní. Dle toho jsou soukromoprávními veškerá majetková práva, pokud jich vznik není závislý na poměru jednotlivce jakožto příslušníka toho kterého veřejnoprávního útvaru k státu nebo k jinému veřejnoprávnímu tělesu. Všude tam však, kde přicházejí v úvahu právní styky státu jakožto takového k jednotlivým jemu podřízeným a jeho svrchovanosti podléhajícím osobám, dlužno považovati majetková práva plynoucí z těchto styků za práva veřejnoprávní. Při tom nerozhoduje nijak, zda nárok vzešlý z takového poměru se opírá v jednotlivém případě o titul, jenž náleží i do oboru práva soukromého. Vždyť i v právu veřejném setkáváme se namnoze s právními tituly těchž druhů, jaké shledáváme v právu soukromém (na př. vydržení, smlouva, náhrada škody). Stejná vlastnost právních titulů nemění ničeho na právní povaze podkladu, na němž jest vznesený nárok zbudován, a který jediné může býti rozhodným. V tom směru srovnej spis prof. Dra Otta Rechtspflege und Verwaltung, na str. 56, 58, 59, 60. Posuzuje-li se s tohoto hlediska nárok uplatňovaný touto žalobou, jest ihned zřejma jeho ryze veřejnoprávní povaha. Skoncování války, všeobecné odzbrojování, vznik nových státních útvarů, jich vzájemné styky, namnoze i nutnost příštího vzájemného vypořádání se mezi těmito státy, různost hospodářských poměrů v jednotlivých státech a jiné podobné důvody měly téměř všeobecně v zápětí, že nastala naléhavá potřeba věnovati zvýšenou pozornost příchozím z ciziny a vyhověti různými prostředky zájmům, jež tu právě v úvahu přicházejí a jichž nutno šetřiti, nemá-li celek utrpěti újmy. Při takových opatřeních nevystupuje stát proti jednotlivci jakožto rovnocenný právní subjekt, jednotlivci na roveň postavený, nýbrž ve své vlastní povaze jakožto státní celek, jakožto jednotlivým osobám nadřízená vrchnost, jejížto rozkazům nutno se podrobiti; jednáť se tu o vykonávání svrchovaně výsostního práva státu, jež směřuje k nutné a účelné ochraně jeho území a k zabezpečení zájmů shora naznačených. Právní nárok, jež dovozuje žalobce z tohoto výkonu státního výsostního práva, jest tudíž nárokem veřejnoprávním, o němž náleží rozhodovati řádným soudům, jelikož tu není podmínek vytčených v §u 2 č. 6 zákona ze dne 2. listopadu 1918 č. 3 sb. z. a n. (§ 1 zákona ze dne 2. listopadu 1918 č. 4 sb. z. a n.), příslušným k rozhodování v první stolici jest výlučně zemský soud v Praze. Rozhodnutí odvolacího soudu jest tedy správným, byť i z jiného důvodu, než který uvedl soud druhé stolice.

Čís. 173.

Doba, kterou dlužno podle §u 391 odst. 1 ex. ř. stanoviti pro účinnost povoleného prozatímního opatření, není lhůtou soudcovskou, prodlužitelnou dle §§ 123 a 128 c. ř. s. a §u 78 ex. ř.

(Rozh. ze dne 13. května 1919, R II 53/19.)

P r v ý s o u d (okresní soud na Vsetíně) změnil k návrhu ohrožené strany prozatímní opatření povolené jeho právoplatným usnesením ze dne 28. srpna 1918 pro dobu, až bude ohrožené straně možno, dobývat si svého nároku nuceným výkonem neb exekucí k zajištění, nejdéle až do **1. března 1919**, pozdějším usnesením ze dne 10. února 1919 v ten rozam, že toto prozatímní opatření se povoluje na dobu, až ohrožená strana bude s to, by se dovolávala svého nároku nuceným výkonem, nejdéle však na dobu do 1. září 1919. — **R e k u r s n í s o u d** zamítl návrh ohrožené strany na uvedenou změnu povoleného prozatímního opatření. **D ů v o d y:** Usnesení, kterým se povoluje prozatímní opatření, má dle §u 391 odst. 1 ex. ř. určití čas, na který toto opatření se činí, a dle § 391 odst. 2 ex. ř., povoluje-li se opatření to dříve, než právo tvrzené dospěje nebo jinak, nežli rozepře neb exekuce se zavede, stanoviti přiměřenou lhůtu k podání žaloby nebo k návrhu na povolení exekuce. Toliko lhůtu dle § 391 odst. 2 ex. ř. lze považovati za lhůtu soudem k provedení nějakého úkonu stanovenou, tedy za lhůtu soudcovskou, kterou může soud dle §u 128 c. ř. s. prodloužiti, když strana, v jejíž prospěch jest lhůta, z neodvratných neb alespoň velmi závažných důvodů nemůže včasné provéstí úkon lhůtou vázaný. V přítomném případě jde o stanovenou dobu platnosti prozatímního opatření dle §u 391 odst. 1 ex. ř. Právoplatným usnesením ze dne 26. srpna 1918 bylo prozatímní opatření povoleno pro dobu, až ohrožené straně bude možno, by svůj nárok nuceným výkonem neb exekucí k zajištění si dobývala, nejdéle až do 1. března 1919. Toto časové omezení platnosti prozatímního opatření dle §u 391 odst. 1 ex. ř. nemá však nic společného s určením lhůty, kterou soudce k provedení úkonu dle §u 123 c. ř. s., máje zření ku potřebám a povaze té které případnosti, stanoví a neobsahuje zákon ustanovení, dle kteréhož by lhůta dle §u 391 odst. 1 ex. ř. mohla býti prodloužena. Nezbytnou částí povoleného prozatímního opatření jest jeho časové omezení a má soud, než rozhodne o žádosti za povolení prozatímního opatření, v níž dlužno vyložiti jednotlivé skutečnosti podle pravdy, pečlivě zkoumati, pro kterou dobu se opatření povoluje. Jeť odpůrci strany ohrožené, nebyl-li již dříve slyšen, než se usnesení stalo, ponecháno na vůli, by ve lhůtě stanovené v §u 397 ex. ř. podal proti přípustnosti a přiměřenosti povolení opatření odpor. Z těchto úvah slušelo se rekursu vyhověti a návrh ohrožené strany, obsahující ve skutečnosti žádost o prodloužení lhůty stanovené podle §u 391 odst. 1 ex. ř. až do 1. září 1919 zamítnouti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu ohrožené strany.

D ů v o d y:

Usnesení v odpor vzaté jest ospravedlněno důvody k němu připojenými, které nikterak nebyly vyvráceny vývody dovolací stížnosti. **Právem** rozlišuje rekursní soud mezi lhůtami odstavce 1 a 2 § 391 ex. ř. Dle odstavce 2 § 391 jest v usnesení povolujícím prozatímní opatření vysloviti, do které doby musí býti zahájeno spravení vydaného proza-

timního opatření, a může soud, maje zření k okolnostem jednotlivého případu tuto lhůtu dle §u 123 a 128 c. ř. s., pokud se týče §u 78 ex. ř. prodloužiti. Naproti tomu týká se doba, již dlužro stanoviti v usnesení povolujícím prozatímní opatření dle prvního odstavce § 391 c. ř. s., udání času, na který toto nařízení platí, nevztahuje se však na činnost stran, ku které jsou ve smyslu §u 123 c. ř. s. resp. 78 ex. ř. vyzvány soudem za účelem provedení nějakého procesního úkonu v určité lhůtě. Proto nelze ku prodloužení lhůty posléze uvedené užití obdobně ustanovení §§ 123 pokud se týče 128 c. ř. s. a § 78 ex. ř. a jest proto nutno, je-li ohrožená strana toho názoru, že jest zapotřebí dalšího trvání prozatímního opatření, by znovu žádala za jeho povolení. Vyplývá to také z úvahy, že každé prozatímní opatření zasahuje těžce do disposičních práv odpůrce strany ohrožené. Na věci ničeho nemění, že usnesení soudu prvního, kterým bylo prozatímní opatření původně povoleno, neobsahuje lhůty odstavce 2 § 391 ex. ř.; neboť bylo věcí ohrožené strany, by se proti neúplnosti zmíněného usnesení svého času bránila.

Tvrdí-li dovolací rekurs, že tu jde vlastně o novou žádost ohrožené strany za povolení prozatímního opatření, a nikoli o novou lhůtu, tedy dlužno poukázati jednak k tomu, že nebyly v ní tvrzeny podmínky rozhodné pro povolení prozatímního opatření, jednak k obsahu zmíněné žádosti a k jejímu konečnému návrhu; soud první nepovolil také nového prozatímního opatření, nýbrž ve svém usnesení ze dne 10. února 1919 změnil dodatkem ku svému původnímu usnesení ze dne 26. srpna 1918 toto poslednější v ten rozum, že rozšířil platnost povoleného prozatímního opatření na dobu do 1. září 1919.

Čís. 174.

Příročí poskytnuté vojenským osobám v §u 7 nařízení veškerého ministerstva ze dne 28. prosince 1918 č. 3 sb. z. a n. z roku 1919 platí i pro případ, že nesložily ve lhůtě určené dražebními podmínkami nejvyššího podání za vydraženou nemovitost.

(Rozh. ze dne 13. května 1919, R II 56/19.)

Vydraživ pozůstalostní nemovitosti v dobrovolné dražbě, povolené soudem pozůstalostním, nesložil vydražitel J. W. — zároveň jeden ze spoludědiců, — jenž nastoupil později válečnou službu vojenskou, nejvyššího podání ve lhůtě určené dražebními podmínkami. Ostatní spoludědici navrhli proto opětnou dražbu. — První soud (okresní soud v Mikulově), schváliv výkaz o rozdělení pozůstalosti, dle něhož připadl J. W-ovi dědický podíl 608 K 62 hal., zamítl návrh na opětnou dražbu, pokud jde o jeden z vydražených pozemků, poněvadž nejvyšší podání za pozemek tento, nedosahující výše dědického podílu, může s tímto býti kompensováno, kdežto návrhu na opětnou dražbu ostatních nemovitostí vyhověl, poněvadž nejvyšší podání za tyto nebylo vydražitelem úplně zapláceno. — Rekursní soud (krajský soud ve Znojmě) zamítl návrh na opětnou dražbu ohledně všech vydražených nemovitostí.